

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem Martinem Bobákem ve věci

žalobce: **X. Y.**
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného z 28. 11. 2025, čj. OAM-105/ZA-ZA11-K08-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a podání stran

1. Shora specifikovaným rozhodnutím (napadené rozhodnutí) žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12 a § 13 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (zákon o azylu). Dále také s ohledem na existenci důvodů dle § 15a zákona o azylu vyslovil, že žalobci nelze udělit ani doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a téhož zákona.

2. Proti napadenému rozhodnutí se žalobce brání žalobou. Uvedl, že je ženatý a má X dětí. Naposledy pobýval na Ukrajině v prosinci roku 2024. Při pohovoru vedeném v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že nečelí pronásledování, avšak poukázal na bezpečnostní situaci v zemi svého původu. Dvakrát musel uplatit pracovníky vojenské zprávy, kteří se jej pokoušeli mobilizovat. Žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci, jelikož žalobci hrozí v zemi původu nebezpečí pronásledování za své politické postoje v podobě odmítání plnění branné povinnosti. Žalobce se označuje za pacifistu. V případě návratu na Ukrajinu mu hrozí, že buďto bude trestán, potažmo mobilizován proti své vůli, čímž ohrozí vlastní bezpečnost a zdraví. Žalobce měl za to, že prokázal důvodnost své obavy z perzekuce ze strany státních orgánů.
3. Žalovaný mu měl udělit přinejmenším doplňkovou ochranu, protože z jím uváděných důvodů mu hrozí nebezpečí vážné újmy, kterou spatřoval v bezvýchodnosti své životní situace. Nemusí být zcela jisté, že nebezpečí nelidského zacházení bude vystaven, ale existuje reálné a odůvodněné nebezpečí, že mu hrozí vážná újma. S odkazem na podklady založené ve správním spisu žalobce namítá, že nelze vyloučit, že po návratu do země původu mu hrozí závažná újma.
4. Žalobce také zpochybnil závěry žalovaného o tom, že u něj jsou dány důvody vylučující udělení doplňkové ochrany dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Skutečnost, že žalobce byl dvakrát v letech 2006 a 2019 shledán vinným z trestných činů, nevylučuje, aby mu žalovaný udělil doplňkovou ochranu. Žalobce namítá, že žalovaný se toliko obecně zabýval pouze právní kvalifikací trestných činů. Podle žalobce rozhodnutí neobsahovalo konkrétní úvahy o spáchané trestné činnosti a její zvýšené společenské nebezpečnosti. Žalobce má za to, že žalovaný nedostatečně popsal závažnost žalobcova trestněprávního jednání.
5. K závěru o účelovosti žádosti spočívající v záměru legalizace pobytu v ČR za účelem žití s rodinou žalobce namítl, že i při kladném posouzení žádosti, a to patrně v režimu doplňkové ochrany, by jeho pobyt byl toliko dočasný, po dobu trvání války. Žalobce nemůže usilovat o zrušení jemu uloženého trestu vyhoštění.
6. Byť je povinností jedince účastnit se na obraně státu, české správní orgány tuto povinnost modifikují tím, že vcelku masově udělují dočasnou ochranu, dlouhodobé vízum strpění i mezinárodní ochranu mužům prchajícím z válkou zasažené Ukrajiny. Nevztahují překážku ve vycestování toliko na ženy, děti a osoby neschopné boje. To dle něj dokládá, že ohrožení života a zdraví hrozí všem Ukrajincům prchajícím z domovského státu.
7. Žalovaný navrhl, aby soud zamítl žalobu. Ve vyjádření z 12. 2. 2026 poukázal na to, že branná povinnost není bez dalších souvislostí dostatečným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Plnění branné povinnosti je státoobčanská povinnost, zároveň také dodává, že pouhá přítomnost na území státu zasaženého konfliktem nevystavuje žalobce riziku špatného zacházení.
8. Dále žalovaný tvrdil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, protože kvůli odsouzení za trestnou činnost a související trest vyhoštění přišel v ČR o bytový titul. Podle žalovaného se žalobce snažil toliko legalizovat svůj pobyt na území ČR.
9. K otázce spáchání vážného zločinu žalovaný uvedl, že žalobce byl v minulosti odsouzen za dva trestné činy, a to loupež a krádež. Trestný čin loupeže naplňoval znaky zvlášť závažného trestného činu. Žalovaný své vyjádření doplnil citací skutkové věty z rozsudku

Obvodního soudu pro Prahu 1. Zároveň žalovaný upozornil, že v rámci trestního řízení žalobce popíral, že by spáchal trestný čin, i skutečnost že by se vyskytoval na místě činu. Žalobce nerespektuje právní řád ČR. Také si změnil jméno, aby se vyhnul výkonu trestu vyhoštění.

10. Žalovaný měl za to, že zachování pobytu na území ČR je potřeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (zákon o pobytu cizinců). Argumentace žalobce o udělování mezinárodní ochrany jiným osobám dle žalovaného nezakládá právo žalobce na pobyt na území ČR. Zmínky o uplácení za účelem vyhýbání se mobilizaci považuje žalovaný za nemístné a dokreslující charakter žalobce.

II. Obsah správního spisu

11. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné, skutečnosti.
12. V cestovním dokladu žalobce je vlepen výjezdní příkaz s platností od 16. 1. 2025 do 24. 1. 2025. Dne 24. 1. 2025 pak žalobce podal i žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 29. 1. 2025 uvedl, že pochází z Ukrajiny, ze Zakarpatské oblasti, je ukrajinské národnosti a hovoří česky a ukrajinsky. Jmenoval se A. B., ale jméno a příjmení si změnil v roce 2017. Je zdravý, vyznává pravoslavné křesťanství, není členem politické strany a není ani jinak politicky aktivní. Jeho manželka i nezletilé děti nyní pobývají v ČR, všichni mají ukrajinskou státní příslušnost. Manželka je držitelkou dočasné ochrany. Dále uvedl, že z Ukrajiny vycestoval v prosinci 2024. Pěšky přešel přes hranici na Slovensko a pak osobním vozidlem přijel do ČR. Od roku 2017 jezdil do Polska a do ČR za prací. V Polsku měl pracovní vízum. O mezinárodní ochranu dosud nežádal. Ozřejmil, že v ČR byl v roce 2005 shledán vinným z loupeže. Soud mu uložil trest vyhoštění na 10 let. Trest vyhoštění mu byl údajně změněn na dobu neurčitou. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož se nemůže vrátit na Ukrajinu, kde by byl odveden. Nechce jít do války.
13. Během pohovoru k žádosti konaném dne 29. 1. 2025 žalobce uvedl, že v důsledku uloženého trestu vyhoštění si musel změnit identitu, chtěl-li odjet pracovat do EU. V ČR si zamýšlel vyřídit pobyt stejně jako jeho rodina, ale v důsledku trestu vyhoštění mu byl vystaven výjezdní příkaz. Požádal si o vízum za účelem strpění. Věc nebyla dořešena, a tak požádal raději o azyl. Na Ukrajině by byl odveden do armády. Chce zůstat s rodinou, živit ji, a ne válčit. Dvakrát ho na Ukrajině zadrželi pracovníci vojenské správy. Musel jim zaplatit, aby ho neodvedli. Jiné problémy se státními orgány neměl. Žalobce během pohovoru také předložil potvrzení o složení rodiny.
14. Součástí správního spisu je i několik opisů z rejstříku trestů (z 29. 1. 2025, z 13. 5. 2025, z 1. 8. 2025, z 4. 11. 2025). Z opisů shodně plynou tři záznamy. Prvně Okresní soud v Jablonci nad Nisou shledal žalobce vinným z výtržnictví dle § 202 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., starý trestný zákon (rozsudek z C. D. 2006, sp. zn. X). Za to soud žalobci uložil podmíněný trest odnětí svobody v délce 3 měsíců, stanovil zkušební dobu v délce jednoho roku. Žalobce se osvědčil 2. 8. 2008. Druhý záznam vypovídá o tom, že Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem z C. D. 2006, sp. zn. Y, shledal žalobce vinným z loupeže dle § 234 odst. 1 starého trestního zákona. Uložený trest byl zrušen a v řízení X (viz shora) mu soud uložil souhrnný trest vyhoštění na dobu neurčitou. Třetí záznam v opisu vypovídá o trestním příkazu z C. D. 2019, jímž Obvodní soud pro Prahu 10 ve věci sp. zn. Z shledal žalobce vinným jako účastníka z krádeže a poškození cizí věci

dle § 205 odst. 1 písm. b) a § 228 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Za to žalobci uložil podmíněný trest odnětí svobody v délce 3 měsíců s odkladem na 1 rok. Žalobce se osvědčil 25. 8. 2021.

15. Ve spisu je dále založeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 z 5. 2. 2025 o odložení trestu vyhoštění v návaznosti na žádost žalobce, dříve A. B., o udělení mezinárodní ochrany.
16. Z rozsudku téhož soudu z C. D. 2006, sp. zn. Y, pak plynou zejména skutkové podrobnosti loupeže, kterou žalobce spáchal v červenci 2004. Za to mu soud původně uložil trest vyhoštění na dobu 10 let. Jak je ovšem patrné z opisů z rejstříků trestů o tomto trestu bylo následně rozhodnuto jako o souhrnném trestu rozsudkem ve věci X. Nově soud žalobci uložil trest vyhoštění na dobu neurčitou.
17. Žalovaný opatřil jako podklad pro rozhodnutí Informaci OAMP – Ukrajina – Politická a bezpečnostní situace z 22. 1. 2025.
18. Poté, co žalovaný umožnil žalobci, aby se seznámil s podklady rozhodnutí (žalobce tak navzdory tomu, že byl zastoupen, neučinil), vydal napadené rozhodnutí. Z jeho odůvodnění plyne, že azyl podle § 12 zákona o azylu žalovaný žalobci neudělil, jelikož žalobce ve vlasti nebyl politicky aktivní a jako důvod pro svou žádost uvedl, že v zemi probíhá válečný konflikt, kterého se obává, nikoli pronásledování ze strany státu. Dále žalovaný konstatoval, že povinnost dostavit se k odvodu do aktivně bojující armády nemůže být důvodem k udělení azylu. Brannou povinnost označil za legitimní státoobčanskou povinnost, a to i za předpokladu, že jsou vyhýbání se vojenské službě nebo dezerce trestné. Všeobecnou mobilizaci na Ukrajině dle žalovaného nelze vnímat jako pronásledování jednotlivce nebo jakékoli jiné azylově relevantní jednání ze strany státu. Nejedná se o pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.
19. Žalovaný uzavřel, že podřaditelný pod § 12 není ani účel sloučení rodiny. Azyl je v tomto ohledu specifickým institutem, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu. Žalobci neudělil ani azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu, neboť žádný z členů jeho rodiny nepožívá mezinárodní ochrany.
20. Žalovaný poté hodnotil, zda lze žalobci udělit doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu. Přitom shledal vylučovací důvod dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve spojení s čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice¹. Žalobce totiž v minulosti český soud pravomocně shledal vinným ze zvlášť závažného zločinu loupeže, který svou povahou dosahuje tak vysokého stupně závažnosti a společenské nebezpečnosti, že ho lze podřadit pod pojem *vážný zločin* v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalobce užil násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci. Žalovaný poukázal na žalobcův přístup k trestnímu činu vyššího stupně společenské nebezpečnosti i na jeho další trestnou činnost, za niž ho trestal soud v roce 2019. Žalobce považoval za recidivistu, který nedodržuje české právní předpisy.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU z 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění) Úř. věst. L 337, s. 9-26.

III. Právní posouzení věci

21. Soud v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], přezkoumal napadené rozhodnutí. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice². Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaný s takovým projednáním věci výslovně souhlasil a žalobce na výzvu soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. nijak nereagoval.
22. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z následující právní úpravy.
23. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí *závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
24. Podle § 12 zákona o azylu se azyl *cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
25. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí *cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* Podle odst. 2 téhož ustanovení se za *vážnou újmu* podle tohoto zákona považuje *a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
26. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu doplňkovou ochranu *nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, [...] b) se dopustil vážného zločinu [...].*
27. Předně mezi stranami není sporu o tom, že žalobce v návaznosti na jemu uložený trest vyhoštění změnil své jméno a příjmení. Původně se jmenoval A. B. Žalobce a žalovaný se nepřou ani o to, že by žalobce nespáchal trestné činy, které jsou patrné z opisů z jeho rejstříku trestů.
28. Smyslem vylučujících klauzulí [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve spojení s čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice] je neumožnit poskytnutí mezinárodní ochrany těm osobám, které jí nejsou hodny, protože se dopustily natolik závažných činů, že si jejich pachatelé mezinárodní ochranu nezaslouží. K namítané nesprávné aplikaci § 15a zákona o azylu, a tedy k neudělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) téhož zákona, je

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU z 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění) Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 60-95.

primárně třeba zvážit, zda lze trestný čin, pro nějž byl žalobce pravomocně odsouzen, podřadit pod pojem *vážný zločin* podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

29. Jde-li o existenci důvodů pro vyloučení žadatele z doplňkové ochrany pro spáchání vážného zločinu, judikatura klade důraz zejména na individuální posouzení případu. Příslušný orgán dotyčného členského státu může použít důvod pro vyloučení teprve poté, co pro každý jednotlivý případ provede posouzení jemu známých konkrétních skutečností. Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku z 1. 2. 2017, čj. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb. NSS, vymezil okolnosti, které mají relevanci pro hodnocení závažnosti zločinu. Jsou jimi:
- (1) povaha a závažnost činu spáchaného žadatelem a v souvislosti s ní
 - (2) výše uloženého trestu,
 - (3) míra účasti žadatele na trestné činnosti,
 - (4) skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu, včetně příčiny, proč se tak nestalo, či
 - (5) skutečnost, že žadatel již trest odnětí svobody vykonal. Obecně je na žalovaném, aby posoudil závažnost zločinu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před činem nebo po něm.
30. Žalobce namítal, že žalovaný dostatečně neodůvodnil, proč ho jím spáchané trestné činy vylučují z doplňkové ochrany.
31. Není tomu tak. Byť by rozhodnutí žalovaného určitě mohlo být po této stránce přehlednější a strukturovanější, obsahuje samostatnou azylovou úvahu ohledně toho, zda je zde důvodné podezření, že žalobce spáchal vážný zločin.
32. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyložil důvody, které ho vedly k aplikaci § 15a zákona o azylu. V této části je napadené rozhodnutí přezkoumatelné. Soud se ztotožnil se závěry napadeného rozhodnutí a ve shodě s ním dospěl k závěru, že žalobce spáchal vážný zločin [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu], pro který je vyloučen z možnosti udělení doplňkové ochrany.
33. V této souvislosti se správního spisu zejména vyplynulo, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu dle § 234 odst. 1 starého trestného zákona (se sazbou odnětí svobody 2 až 10 let), který dle § 41 odst. 2 téhož zákona spadal, jakožto skutková podstata s horní hranicí sazby trestu odnětí svobody nejméně 8 let, pod dobovou definici zvláště závažného trestného činu (k tomu srov. nynější definice v § 14 a § 110 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník). Žalobce v červenci 2004 ve večerních hodinách v kanceláři pizzerie *„odcizil tržbu v nezajištěné výši, a to tak, že za provozu pizzerie se zbraní v ruce donutil pracovníka této provozovny, aby s ním šel ze skladu po schodišti do kanceláře, kam se ukládá tržba, tam prohledal zásuvky, našel obálky s tržbami a fakturami, které vzal a výše zmíněnému pracovníku pizzerie svázal ruce lepenkou, přelepil mu ústa a chtěl ho zamknout v kanceláři, což se mu nepodařilo, ale přesto s odcizenou hotovostí z místa činu utekl“*. Obvodní soud pro Prahu 1 mu v souvislosti s tímto trestným činem uložil trest vyhoštění na dobu 10 let. Z opisů z rejstříku trestů pak vyplývá, že Okresní soud v Jablonci nad Nisou zrušil tento výrok o trestu a nově rozhodl o souhrnném trestu tak, že žalobci uložil trest vyhoštění na dobu neurčitou.
34. V projednávané věci soud konstatuje, že žalovaný při hodnocení míry společenské škodlivosti správně vycházel z násilného charakteru majetkového trestného činu a z ohrožení bezpečnosti a zdraví osob. Tyto skutečnosti odůvodňují závěr, že se jedná o

jednání vysoce společensky škodlivé. Soud se s tímto hodnocením ztotožňuje, protože trestný čin loupeže patří mezi činy ohrožující nejvýznamnější chráněné hodnoty, tzn. nejen majetek, ale zejména život a zdraví člověka, jejichž ochrana je prioritou trestního práva. Jde-li o uložený trest, pak soud poukazuje na to, že žalobce – přestože byl trestně vyhoštěn – páchal další trestnou činnost. Časově omezená doba trestu vyhoštění byla výrokem o uložení souhrnného trestu „změněna“ na dobu neurčitou (viz rozsudek X). Jakkoli se žalobce pouze „účastnil“ jeho posledně souzené trestné činnosti (trestní příkaz z roku 2019), u dřívějších trestných činů vystupoval jako samostatný pachatel. Minimálně loupež žalobce dokonal. Na těchto zjištěních pak nic nemění skutečnost, že žalobce již vykonal jemu uložené podmíněné tresty odnětí svobody, a ani to, že se stran jejich vykonání již osvědčil. Žalobce pak netvrdil a žalovaný ani v kontextu nedostatku procesní aktivity žalobce nezjišťoval, zda na straně žalobce lze uvažovat o specifických polehčujících či přitěžujících okolnostech. V kontextu skutkových zjištění, která vyplývají ze správního spisu, by takový postup žalovaného ostatně byl i nadbytečný. O tom, že žalobce neoplývá respektem k právnímu řádu, svědčí také to, že žalobce – navzdory tomu, že mu byl uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou – se do ČR vrátil pod změněnou identitou v domnění, že zde bude dále pobývat. Nadto zde dále páchal trestnou činnost. Jeho přístup k pravidlům sám potvrdil žalobce i dalším svým tvrzením, že – navzdory právu – uplácel pracovníky vojenské správy.

35. V neposlední řadě lze odkázat i na judikaturu správních soudů, podle které loupež bývá obecně hodnocena jako vážný zločin podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (usnesení NSS z 6. 9. 2017, čj. 10 Azs 78/2017-43, a z 30. 9. 2020, čj. 9 Azs 150/2020-32, dále pak rozsudek NSS z 19. 11. 2019, čj. 4 Azs 352/2019-36, či např. rozsudek Krajského soudu v Brně z 30. 9. 2025, čj. 41 Az 15/2025-30).
36. Soud se pak nedomnívá, že by plynutím času došlo k oslabení nebezpečnosti žalobcova jednání. Žalobce v ČR dopustil vážného zločinu, dále pak další úmyslné trestné činnosti, a tato trestná činnost dosahovala vysoké společenského závažnosti.
37. Proto soud uzavírá, že žalovaný správně použil vylučující klauzuli dle § 15a zákona o azylu. Žalobcovo jednání naplňuje kritéria vážného zločinu. Hodnocení závažnosti žalobcova zločinu je v souladu se zákonem i judikaturou a nevykazuje znaky libovůle. Soud se proto již detailně nezabýval dalšími námitkami stran branné povinnosti na Ukrajině či jeho požadavkem žít s rodinou v ČR (usnesení rozšířeného senátu NSS z 7. 9. 2010, čj. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS). Dané námitky mohou za daných okolností najít své uplatnění případně až při rozhodování o žalobcově návratu.
38. Rozhodne-li proto správní orgán, že doplňkovou ochranu nelze udělit s ohledem na § 15a zákona o azylu, nezkoumá už, zda (ne)dojde k porušení zásady *non-refoulement* (srov. rozsudek NSS z 30. 8. 2021, čj. 8 Azs 192/2020-48, nebo usnesení z 17. 10. 2025, čj. 4 Azs 189/2025 27). Již jen proto nelze přijmout sofistikované úvahy žalobce o tom, že „plošné“ udělování dočasné ochrany, dlouhodobých víz strpění či mezinárodní ochrany ukrajinským dětem, ženám, ale i mužům svědčí o ohrožení života a zdraví všech Ukrajinců prchájících ze země původu.
39. Žalobce dále namítal nesprávnou aplikaci § 12 zákona o azylu. Měl za to, že žalovaný nedostatečně posoudil jeho obavu z pronásledování z důvodu odmítnutí předvolání do armády a nasazení do boje. Žalovanému vytýkal, že dostatečně nezjistil skutkový stav.

Namítal, že žalovaný dostatečně neopřel své úvahy o informace plynoucí ze správního spisu.

40. V první řadě soud uvádí, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí dostatečným, srozumitelným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s okolnostmi žalobcovy povinnosti nastoupit k armádě v době válečného napadení země. Tuto otázku rovněž správně vyhodnotil. Branná povinnost je základní státoobčanskou povinností. Její výkon není považován za důvod, pro který by měla být udělena mezinárodní ochrana, neboť se jedná o legitimní postup státu, skrze který zajišťuje svou bezpečnost. Pro takový závěr je také třeba vycházet z předpokladu, že se jedná o plnění povinnosti v regulární armádě demokratického právního státu, která je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a že je daným státem respektována možnost odepření výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí či náboženského přesvědčení, ať již zavedením náhradní (civilní) služby nebo jiným způsobem, nebo přinejmenším, že odepření výkonu vojenské služby není ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. c) kvalifikační směrnice trestáno nepřiměřenými nebo diskriminačními sankcemi (srov. rozsudek NSS z 10. 12. 2021, čj. 5 Azs 19/2020-45, podrobněji pak i rozsudek Městského soudu v Praze z 12. 1. 2026, čj. 2 Az 15/2025-73).
41. Nezávisle na tom, že žalobce toliko tvrdil, že dvakrát musel uplatit pracovníky vojenské správy, kteří by ho jinak odvedli, soud míní následující. Vojenskou službu u regulérních ukrajinských ozbrojených sil lze – s ohledem na výše uvedené – považovat za vojenskou službu vykonávanou u demokratického státu. Z Informace OAMP o bezpečnostní a politické situaci na Ukrajině vyplývá, že ač vlast žalobce čelí řadě výzev a demokratickým deficitům, nelze ji označit za zemi nedemokratickou či dokonce totalitní, ve které není možné se dovolat principů právního státu. To ostatně netvrdil ani žalobce.
42. Povolání k výkonu vojenské služby pak nemůže být pronásledováním jednotlivců, a to ani tehdy, je-li výkon vojenské služby spojen s přímou účastí v ozbrojeném konfliktu, nebo naopak její odepření spojeno se sankcí (např. rozsudky NSS z 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, z 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012-44, nebo usnesení z 25. 7. 2018, čj. 2 Azs 41/2018-39, z 4. 8. 2015, čj. 6 Azs 113/2015-30, a z 9. 8. 2017, čj. 7 Azs 176/2017-22). Povinnost aktivní účasti v ozbrojeném konfliktu totiž ani v čase mobilizace nezakládá ohrožení občana svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu (srov. usnesení NSS z 17. 10. 2025, čj. 4 Azs 189/2025-27). Výslovně pak NSS v rozsudku z 22. 12. 2004, čj. 7 Azs 321/2004-46, uvedl, že hrozba sankce při odmítnutí výkonu branné povinnosti není odůvodněným strachem podřaditelným pod pojem pronásledování podle § 12 zákona o azylu.
43. Co se týče sankce za odepření vojenské služby, soud uvádí, že žalobce během správního řízení neoznačil obavu z trestu za odepření výkonu vojenské služby jako důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. Pouze popisoval obavy z jejího výkonu. Až v žalobě argumentoval, že mu v nástupu k ukrajinskému vojsku na bojovou frontu brání to, že je „pacifista“. Domníval se, že je nepřiměřené, aby na Ukrajině čelil trestnímu stíhání pouze z toho důvodu, že by se nenechal odvést k výkonu vojenské služby.
44. Z rezolucí Komise Organizace spojených národů pro lidská práva potom plyne, že výhrada svědomí vůči vojenské službě se zakládá na zásadách a důvodech svědomí zahrnujících pevné vnitřní přesvědčení, které může pramenit z náboženských, etických, humanitárních nebo morálních motivů (srov. rezoluce z 22. 4. 1998, č. 1998/77). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva pak vyplývá, že výhradu svědomí lze

uplatnit tehdy, existuje-li závažný a nepřekonatelný střet povinnosti vojenské služby s jedincovým hlubokým upřímným prožívaným přesvědčením, nikoli jen náboženským, přičemž toto přesvědčení musí být dostatečně vážné, soudržné a konzistentní (srov. rozsudek velkého senátu z 7. 7. 2011, věc *Bayatyan proti Arménii*, stížnost č. 23459/03).

45. Žalobce během azylového řízení uvedl, že nechce bojovat, protože chce žít se svou rodinou a živit ji. Žádnou bližší informaci žalovanému nesdělil ani ve zbylé části poskytnutí údajů, jakožto ani při pohovoru, ani v závěru ústního pohovoru, ve kterém byl dotazován, zda si přeje ke své žádosti uvést ještě nějaké další relevantní skutečnosti, příp. zda si přeje doplnit již sdělené informace. Rovněž nevyužil svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Neučinil tak, přestože ho již během správního řízení zastupoval právní profesionál.
46. V žalobě se pak žalobce nově prohlásil za pacifistu. Soud nepominul, že tento skutkový důvod žalobce vyjádřil poprvé až v žalobě. Žalovaný proto nemohl pochybit, pokud se s tímto dílčím tvrzením nevypořádal. Žalobce tedy až v řízení před soudem tvrdil skutečnost, kterou mohl bez obtíží tvrdit již v průběhu správního řízení. Na tuto žalobcovu procesní strategii je třeba nahlížet optikou rozsudku z 26. 11. 2015, čj. 10 Azs 194/2015-32. V něm NSS požadoval po žadateli o mezinárodní ochranu, aby primárně v řízení před správním orgánem uváděl všechny skutečnosti, které jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany. Žadatel totiž má dát příležitost správnímu orgánu, aby o takto přednesených důvodech jeho žádosti kvalifikovaně rozhodl. Pokud tak žadatel neučiní již v řízení před správním orgánem, neumožní mu je kvalifikovaně posoudit. Takový žadatel pak musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí. Povinnost určenou čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztříštění vyličení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů. Zároveň z ničeho neplyne, že by se v posuzovaném případě uplatnil některý z důvodů ospravedlňujících neuvedení takového tvrzení, jako např. nekonání osobního pohovoru, žadatelovo nepochopení relevance takové skutečnosti, trauma nebo stud (srov. nálezy Ústavního soudu z 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Soud proto uzavírá, že žalovaný nepochybil, když se touto skutečností nezabýval.
47. Pro úplnost soud dodává, že jde-li o tvrzení o pacifizmu, žalobce blíže už nerozváděl, zda je za jeho motivací vyhnout se aktivnímu zapojení na vojenských frontách nějaké hluboké vnitřní přesvědčení, které dlouhodobě manifestuje, a zda jde o jeho soudržnou, projevovanou životní filozofii, která mu brání ve vojenské aktivitě. Ze spisu pouze vyplynulo, že žalobce je pravoslavný křesťan. Soudu není známo, že by tato víra omezovala své věřící v účasti ve vojenských akcích (ostatně pravoslavná církev je dominantním vyznáním jak na Ukrajině, tak v Ruské federaci). Nehovořil ani o tom, že by svůj pacifizmus nějakým způsobem vyjevil před ukrajinskými orgány. Přitom popřel, že by ze strany ukrajinských státních orgánů čelil relevantním ústrkům či potížím.
48. Pacifistické přesvědčení se soudu jeví o to méně pravděpodobné, pokud žalobce během správního řízení nevyzdvíhal ani své náboženství, ani žádnou jinou životní filozofii, potažmo se nevyjadřoval blíže k žádnému dlouhodobému postoji, který by žalovaný v napadeném rozhodnutí měl vzít v úvahu. Žalobcem vznesené nekonkrétní tvrzení soud nevyhodnotil jako řádné vyjádření výhrady svědomí. Nadto, i pokud by snad mělo jít o

výhradu svědomí, pak lze důvodně pochybovat o jejím opodstatnění, jelikož – jak soud uváděl již výše – žalobce v minulosti spáchal zločin loupeže *se zbraní*. V kontextu právě uvedeného napětí mezi skutečnými činy a pozdějšími deklaracemi vyznívá žalobcův postoj spíše jako pouhá averze k nástupu vojenské služby v době válečného stavu, a ta jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany nepostačí (srov. Příručka procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka vydaná Úřadem Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky, 1979).

49. S ohledem na shora uvedené má soud za to, že napadené rozhodnutí ob stojí stran závěru, že žalobcovo odmítnutí nástupu k vojenské službě nepostačuje k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
50. Jde-li o eventuální sankci za odmítnutí nástupu k vojenské službě, soud považuje za potřebné uvést, že obdobná situace, které se žalobce pro případ svého návratu na Ukrajinu obává, by mohla nastat i v ČR. České právo, konkrétně trestní zákoník, zakotvuje hned 6 skutkových podstat v oblasti trestných činů proti branné povinnosti, za které stanoví trest odnětí svobody, a to až v délce 5 let. Je tak zřejmé, že ukrajinská a česká právní úprava se v ohledu sankce výrazně neliší a hrozba sankce při odmítnutí výkonu vojenské služby rovněž není specifickou praxí v jeho zemi (k námitce nepřiměřenosti sankcí či k jejich diskriminačnímu potenciálu viz podrobněji např. shora cit. rozsudek 2 Az 15/2025).
51. S ohledem na důvody pro udělení mezinárodní ochrany vymezené žalobcem a na jeho tvrzení učiněná v průběhu správního a soudního řízení má soud za to, že si žalovaný pro posouzení jeho azylového příběhu opatřil dostačující podklady. Informace OAMP – Ukrajina – Politická a bezpečnostní situace z 22. 1. 2025 je dokumentem Ministerstva vnitra ČR – Odboru azylové a migrační politiky. Jde o kompilační materiál, jež shromažďuje množství relevantních, objektivních, nezávislých a aktuálních informací z různých zdrojů. U veškerých informací jsou uvedeny odkazy tak, aby je bylo možné verifikovat. Soud podotýká, že tvorba kompilačních materiálů je v těchto věcech naprosto běžnou praxí. Jedná se jednoznačně o zcela objektivní a nezávislé podklady pro vydání rozhodnutí, jejichž obsahem je shrnutí informací z konkrétních zdrojů, které jsou v daných dokumentech řádně uvedeny.
52. Soud na základě všeho výše uvedeného uzavírá, že samotné uložení branné povinnosti či možnost uložení sankce při vyhýbání se jí nelze bez dalšího považovat za pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze správního spisu nevyplývá žádná konkrétní okolnost, která by tento závěr měla na případ žalobce činit neaplikovatelným. Lze tak uzavřít, že žalobce byl povolán k vojenské službě do armády demokratické země, v nástupu mu nebrání hluboké vnitřní přesvědčení a za odepření vojenské služby mu nehrozí diskriminační ani nepřiměřený trest (srov. rozsudek NSS z 10. 12. 2021, čj. 5 Azs 19/2020-45).
53. Dlužno dodat, že ze správního spisu neplyne žádná okolnost, která by nasvědčovala rozporu napadeného rozhodnutí s čl. 8 EÚLP ve světle judikatury. Rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany nemohou být zpravidla v rozporu právem cizince na jeho rodinný a soukromý život, neboť zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany bez dalšího nevyklučuje pobyt na území ČR. Tato otázka pak ale musí být řešena podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (srov. usnesení NSS usnesení z 8. 1. 2009,

čj. 2 Azs 66/2008-52). Soud se tedy blíže nezabýval tím, zda v důsledku negativních závěrů napadeného rozhodnutí žalobce nebude moci zůstat s jeho rodinou, která pobývá v ČR.

54. Za těchto okolností není zjevně nesprávným ani závěr žalovaného o účelovosti žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pro tento závěr ostatně svědčí i to, že žalobce své obavy z návratu do země původu nesdělil dřív než v poslední den, kdy měl dle výjezdního příkazu opustit území ČR.
55. Soud uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i z předloženého správního spisu, vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo ve vztahu k posouzení důvodnosti žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany ve smyslu § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a aplikaci vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který má oporu ve spise, a soud nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo nutné napadené rozhodnutí ve vztahu k rozsahu skutkových zjištění a z nich plynoucích právních závěrů hodnotit jako nezákonné. Žalovaný se plně vypořádal se všemi skutečnostmi. Své závěry pak žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně a přezkoumatelně odůvodnil. Soud neshledal namítané porušení ustanovení správního řádu či zákona o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

56. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
57. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS. Kasační stížnost by svým významem měla podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. dubna 2026

Martin Bobák
samosoudce